

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний Факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ПСИХОЛОГІЯ

(назва навчальної дисципліни)

Дошкільна освіта

(назва освітньої програми)

Рік навчання I-II, семестр I-III

Форма навчання (денна)

Галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність

012 Дошкільна освіта

(шифр, назва)

Освітній рівень

Перший рівень вищої освіти (бакалаврський)

**Кафедра
та викладач**

Кафедра Дошкільної освіти

Викладач: кандидат психологічних наук, старший викладач Корх Віра Михайлівна

Лінк на профіль викладача на сайті кафедри дошкільної освіти Педагогічного факультету:

<https://kdo.pf.udu.edu.ua/sklad-kafedri>

Лінк у Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=ESdVaFIAAAAJ&hl=en>

E-mail: v.m.korh@npu.edu.ua

**I. Основна
мета/цілі навчання**

Основна мета вивчення навчальної дисципліни: забезпечити базову теоретичну підготовку щодо розуміння сутності психічних процесів відчуття, сприймання, уваги, пам'яті, мислення, мовлення, уяви, емоцій, волі, психічних явищ свідомості та самосвідомості, діяльності, самопізнання; формувати цілісне системне уявлення про їх природу та властивості, механізми і закономірності.

Завдання (навчальні цілі): формування у студентів здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов; здатності оперувати категоріально-понятійним апаратом психології, здатності до розуміння природи поведінки, діяльності і вчинків людини.

II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі*	<i>Навчальна дисципліна обов'язкова</i>	
	<i>Цикл професійної підготовки</i>	
	<i>Шифр дисципліни: ПП1.01</i>	
III. Обсяг навчальної дисципліни	<i>Кількість кредитів</i>	<i>9 кредитів</i>
	<i>Загальна кількість годин</i>	<i>270</i>
	<i>Лекційні заняття</i>	<i>42</i>
	<i>Семінарські/практичні заняття</i>	<i>39</i>
	<i>Самостійна робота</i>	<i>189</i>

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	<i>Змістовий модуль 1. Загальна характеристика психології, свідомості та пізнавальних психічних процесів.</i>	
	<i>Тема 1.1. Психологія як наука.</i>	
	<i>Тема 1.2. Свідомість та самосвідомість.</i>	
	<i>Тема 1.3. Відчуття та сприймання.</i>	
	<i>Тема 1.4. Увага та пам'ять.</i>	
	<i>Тема 1.5. Мислення.</i>	
	<i>Тема 1.6. Мовлення.</i>	
	<i>Тема 1.7. Уява і фантазія.</i>	
	<i>Змістовий модуль 2. Загальна характеристика особистості, афективної та діяльнісної сфери.</i>	
	<i>Тема 2.1. Емоції.</i>	
	<i>Тема 2.2. Почуття.</i>	
	<i>Тема 2.3. Воля.</i>	
	<i>Тема 2.4. Цінності.</i>	
	<i>Тема 2.5. Мотивація.</i>	
	<i>Тема 2.6. Діяльність.</i>	
	<i>Тема 2.7. Особистість.</i>	
	<i>Змістовий модуль 3. Соціально-психологічна сфера особистості.</i>	
	<i>Тема 3.1. Соціалізація особистості.</i>	
	<i>Тема 3.2. Соціальні групи.</i>	
	<i>Тема 3.3. Міжособистісне сприймання.</i>	
<i>Тема 3.4. Міжособистісні стосунки.</i>		
<i>Тема 3.5. Спілкування як комунікація.</i>		
<i>Тема 3.6. Спілкування як взаємодія.</i>		

Тема 3.7. Психологія конфлікту.

V. Практичні результати навчання

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-13. Здійснювати та інтерпретувати результати моніторингу якості освітньої діяльності для адаптації та коригування освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

VI. Порядок і критерії оцінювання

Форма підсумкового контролю – Іспит. Підсумкова оцінка на заліку формується за результатом поточної роботи протягом навчального курсу: 60 балів за роботу на семінарсько-практичних заняттях, 40 за модульні контрольні роботи.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових (практичних) завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Вимоги до роботи студентів під час проведення навчальних занять з курсу (відвідування занять, етика поведінки під час занять, відпрацювання пропущених занять тощо).

Відповідно положенню «Про організацію освітнього процесу Українського державного університету імені Михайла Драгоманова» (2023), основними видами самостійної роботи студентів в рамках даного курсу є: підготовка до лекцій, семінарів, практичних робіт, дослідницьких робіт, заліку, вивчення інформаційних джерел, дослідницька діяльність, виконання практичних робіт.

Відвідування занять та відпрацювання студентами пропущених занять є обов'язковим до заліку. Студенти, які оформили індивідуальні графіки навчання повинні вчасно виконувати всі завдання та відпрацьовувати семінарсько-практичні заняття.

Індивідуальні дослідницькі завдання (ІНДЗ) є важливою формою самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Головна мета виконання ІНДЗ – поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці при виконанні аналітичних, розрахункових, дослідницьких та інших видів практичних завдань.

Терміни виконання, подання і захисту індивідуальних дослідницьких завдань регламентуються відповідним графіком, який розробляє кафедра на кожен семестр. Одержання позитивних оцінок за виконання ІНДЗ є необхідною умовою допуску студента до семестрового контролю з даної дисципліни (модульної контрольної роботи та диференційованого заліку).

Вимоги до академічної доброчесності студентів.

Згідно положенню «Про академічну доброчесність в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова» (2023), здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись принципів академічної доброчесності, уникати плагіату при виконанні самостійних робіт та індивідуальних дослідницьких завдань, дотримуватись етичних норм при використанні результатів досліджень інших дослідників з посиланням на них, розвивати навички коректної роботи з джерелами наукової інформації, дотримуватись вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізувати самостійну та індивідуальну роботу при створення авторського твору та нести відповідальність за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб та можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень та джерела інформації.

VIII. Основні інформаційні ресурси

1. Варій М. Й. Загальна психологія: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2007. 968 с.
2. Загальна психологія: підруч. за заг. ред. С. Д. Максименка; 2-ге вид. перероб. і доп. Вінниця: «Нова книга», 2004. 704 с.
3. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості: навч. посіб. Київ: Либідь, 2007. 256с.
4. Кириленко Т. С., Шамлян К. М. Психологія волі: навч. посіб. Київ: ВПЦ Київський університет, 2018. 159 с.
5. Кудріна Т. С. Психологія мотивації: підручник. Київ: ВПЦ Київський університет, 2008. 239с.
6. Москалець В.П. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 564 с.
7. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології: підручник: у 2 т. Т. 1 Київ: Алерта, 2011. 496 с.; Т. 2. Київ: Алерта, 2013. 758 с.
8. Партико Т. Б. Загальна психологія: підручник. Київ: Вид. дім «Ін Юре», 2008. 416 с.
9. Психологія: підручник / Ю.Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за заг. ред. Ю. Л. Трофімова. 6-те вид., стереотип. Київ: Либідь, 2008. 560 с.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти протокол № 1 від 27.08.2024
